

Inspektionsrapport
från Skolverket
54-2008:436

Utbildningsinspektion i
den fristående grundskolan
I Ur och Skur Forsen friskola
i Piteå

Beslut
Skolrapport

Skolverket

Fastighetsbolaget Sikforsbygden AB
Sikforsvägen 69
942 94 Sikfors

2008-06-23
1 (3)
Dnr 54-2008:436

Genomförd utbildningsinspektion i den fristående grundskolan I Ur och Skur Forsen friskola i Piteå

Skolverket har genomfört inspektion i den fristående förskoleklassen och grundskolan I Ur och Skur Forsen friskola i Piteå kommun. Besök gjordes i skolan den 4–5 mars 2008.

Vid utbildningsinspektion tar Skolverket ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Inspektionen av fristående skolor ska förutom att granska utbildningens kvalitet klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående förskoleklass och grundskola samt vara berättigad till bidrag från barnens och elevernas hemkommuner.

Utbildningsinspektionen behandlar tre områden; Kunskaper, Normer och värden samt Ledning och kvalitetsarbete. Inspektionen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten utan prioriterar särskilt starka sidor eller påtagliga svagheter i verksamheterna. Övergripande information och exempel på kriterier för bedömningen av respektive granskningsområde finns publicerade på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se).

Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt de bedömningar som gjorts av inspektörerna.

Detta beslut redovisar dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Senast inom tre månader från beslutsdagen, dvs. den 23 september 2008, ska Fastighetsbolaget Sikforsbygden AB redovisa till Skolverket, enheten i Umeå, vilka åtgärder som vidtagits mot de brister som påtalats i verksamheten.

Skolverket avser även att vid kommande inspektionstillfälle följa upp effekterna av inspektionen.

Skolverkets beslut med anledning av inspektionen

Utbildningen i en fristående grundskola ska ge kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som grundskolan

2008-06-23

2 (3)

Dnr 54-2008:436

ska förmedla. Inspektörernas samlade bild av verksamheten vid I Ur och Skur Forsen friskola är att skolan i huvudsak uppfyller det kravet.

Inspektörerna bedömer att verksamheten kommit igång på ett bra sätt. Rektorn och lärare kommer från olika arbetsplatser och nyanställdes på skolan när verksamheten startade höstterminen 2006. Skolans pedagogiska profil "Friluftsförskolans I Ur och Skur pedagogik" är synlig utan att vara den enda modellen för hur undervisningen ska genomföras. Planeringen och genomförandet av undervisningen utgår primärt från elevernas behov.

Verksamheten vid skolan präglas i hög utsträckning av samverkan mellan förskola, skola och skolbarnsomsorg. Likaså samverkar skolan aktivt med olika föreningar och företag i närområdet. Skolan nyttjar också i hög utsträckning den omgivande naturen. Varje vecka genomförs utomhusaktiviteter. Lektioner utomhus, matlagning ute, promenader i skog och mark samt skidåkning och skridskoåkning är återkommande inslag. För övrigt liknar utbildningen huvudsakligen den i de flesta svenska grundskolor.

Inspektörerna bedömer att lärandemiljön överlag är god men konstaterar samtidigt att skolan behöver förbättra språkbruket mellan eleverna. Inspektionen har visat att den jargong som finns mellan eleverna ibland kan vara hård. Detta är känt bland personal och föräldrar vilket ger goda förutsättningar för skolan att, i samverkan med föräldrarna, intensifiera arbetet med att komma tillrätta med problematiken. Det värdegrundsarbete som redovisas i skolans likabehandlingsplan behöver också kompletteras med insatser som bygger på en kartläggning av jargong och språkbruk bland eleverna.

Det är inspektörernas uppfattning att lärarna har kontroll på elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Det finns dock brister i skolans samlade dokumentation när det gäller elevernas kunskapsresultat. Det görs ingen samlad uppföljning och utvärdering av skolans resultat. På skolan pågår dock ett utvecklingsarbete när det gäller dokumentation av elevernas arbeten och resultat. Det är angeläget att detta arbete påskyndas och att samtliga lärare framdeles är systematiska i sin dokumentation av elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen.

På grund av det låga elevantalet blir verksamheten känslig för minskning av antalet elever. Om någon eller några elever slutar under pågående läsår så påverkas skolans ekonomiska förutsättningar påtagligt. Känslan av att närsamhället värnar skolan är dock tydlig. Engagemang från föräldrar och stöd från föreningar i bygden och lokala företag ger skolan en bra grund att utgå ifrån.

Följande områden inom I Ur och Skur Forsens verksamhet visar sådana brister att de snarast måste åtgärdas.

- Skolan gör ingen systematisk uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten i förhållande till målen för utbildningen (9 kap. 2 § skollagen).

- Åtgärdsprogram utarbetas inte alltid för elever som får särskilda stödinsatser (1a kap. 5a § förordningen om fristående skolor).
- Skolans kvalitetsredovisning motsvarar inte förordningens krav (3 och 5 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Skolverket bedömer att följande områden är i behov av förbättringsinsatser.

- Skolan bör förbättra sin kommunikation av elevernas kunskapsutveckling och resultat så att den omfattar samtliga ämnen.
- Skolans likabehandlingsplan bör tydligare ta sin utgångspunkt i en kartläggning av verksamhetens behov.
- Skolan måste säkerställa att utbildningen är avgiftsfri.
- Skolans information om rätten till modersmålsundervisning bör förbättras.
- I de praktiskt estetiska ämnena bör skolan i högre grad använda personal med utbildning för den undervisning de bedriver.

På Skolverkets vägnar

Elisabeth Ahlgren
Enhetschef

Sten Svanholm
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också undervisningsrådet Jonas Hedström deltagit.

Bilaga
Rapport

Kopia till
Piteå kommun
Övriga enligt fastställd sändlista.

Utbildningsinspektion i den fristående grundskolan I Ur och Skur Forsen friskola

Förskoleklass

Grundskola 1–6

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt I Ur och Skur Forsen friskola den 4–5 mars 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen. Detta är Skolverkets första inspektion av skolan sedan den startade sin verksamhet 2006.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för fristående skolor. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Inspektionen av fristående grundskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument som huvudmannen har lämnat till Skolverket, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I skolan intervjuades rektorn, ett urval av lärare, elever respektive föräldrar samt företrädare för huvudmannen. En telefonintervju genomfördes med skolsköterskan. Inspektörerna besökte även lektioner i samtliga undervisningsgrupper samt verksamheten i förskoleklassen. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för bedömningen.

Huvudmannen för I Ur och Skur Forsen friskola har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolverket har i samband med inspektionen haft kontakt med Piteå kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Kommunen hade vid tidpunkten för inspektionen ännu inte använt sig av sin insyns rätt.

Beskrivning av skolan

Skolan/verksamheten	Antal elever
Förskoleklass	3
Grundskola	30

Skolverket godkände I Ur och Skur Forsen som en fristående förskoleklass samt grundskola för årskurserna 1–6 genom beslut (dnr. 43-2005:949) den 27 december 2005. Skolan har allmän inriktning och använder sig av friluftsförskolans pedagogik *I ur och skur*. Skolan följer läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94), samt de nationella kursplanerna.

Huvudman för skolan är Fastighetsbolaget Sikforsbygden AB med organisationsnummer 556613-8151.

Verksamheten vid I Ur och Skur Forsen friskola startade läsåret 2006/07 och omfattar förskoleklass och grundskola årskurserna 1–6. Huvudmannen övertog de skollokaler som Piteå kommun tidigare använt för sin skolverksamhet i byn. Bolaget driver även förskoleverksamhet och fritidshem i anslutning till skolan. Denna inspektion omfattar inte förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen.

Skolan hade vid inspektionsbesöket 33 elever. Eleverna är folkbokförda i Piteå kommun.

I Ur och Skur Forsen friskola ligger cirka 3 mil nordväst om Piteå i korsvägen mellan orterna Älvsbyn, Boden, Luleå och Piteå.

Helhetsbedömning

Utbildningen i en fristående grundskola ska ge kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som grundskolan ska förmedla. Inspektörernas samlade bild av verksamheten vid I Ur och Skur Forsen friskola är att skolan i huvudsak uppfyller det kravet.

Inspektörerna bedömer att verksamheten kommit igång på ett bra sätt. Rektorn och lärare kommer från olika arbetsplatser och nyanställdes på skolan när verksamheten startade höstterminen 2006. Skolans pedagogiska profil "Friluftsförskolans I Ur och Skur pedagogik" är synlig utan att vara den enda modellen för hur undervisningen ska genomföras. Planeringen och genomförandet av undervisningen utgår primärt från elevernas behov.

Verksamheten vid skolan präglas i hög utsträckning av samverkan mellan förskola, skola och skolbarnsomsorg. Likaså samverkar skolan aktivt med olika föreningar och företag i närområdet. Skolan nyttjar också i hög utsträckning den omgivande naturen. Varje vecka genomförs utomhusaktiviteter. Lektioner utomhus, matlagning ute, promenader i skog och mark samt skidåkning och skridskoåkning är återkommande inslag. För övrigt liknar utbildningen huvudsakligen den i de flesta svenska grundskolor.

Inspektörerna bedömer att lärandemiljön överlag är god men konstaterar samtidigt att skolan behöver förbättra språkbruket mellan eleverna. Inspektionen har visat att den jargong som finns mellan eleverna ibland kan vara hård. Detta är känt bland personal och föräldrar vilket ger goda förutsättningar för skolan att, i samverkan med föräldrarna, intensifiera arbetet med att komma tillrätta med problematiken. Det värdegrundsarbete som redovisas i skolans likabehandlingsplan behöver också kompletteras med insatser som bygger på en kartläggning av jargong och språkbruk bland eleverna.

Det är inspektörernas uppfattning att lärarna har kontroll på elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Det finns dock brister i skolans samlade dokumentation när det gäller elevernas kunskapsresultat. Det görs ingen samlad uppföljning och utvärdering av skolans resultat. På skolan pågår dock ett utvecklingsarbete när det gäller dokumentation av elevernas arbeten och resultat. Det är angeläget att detta arbete påskyndas och att samtliga lärare framdeles är systematiska i sin dokumentation av elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen.

På grund av det låga elevantalet blir verksamheten känslig för minskning av antalet elever. Om någon eller några elever slutar under pågående läsår så påverkas skolans ekonomiska förutsättningar påtagligt. Känslan av att närsamhället värnar skolan är dock tydlig. Engagemang från föräldrar och stöd från föreningar i bygden och lokala företag ger skolan en bra grund att utgå ifrån.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan gör ingen systematisk uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten i förhållande till målen för utbildningen (9 kap. 2 § skollagen).
- Åtgärdsprogram utarbetas inte alltid för elever som får särskilda stödinsatser (1a kap. 5a § förordningen om fristående skolor).
- Skolans kvalitetsredovisning motsvarar inte förordningens krav (3 och 5 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Skolan bör förbättra sin kommunikation av elevernas kunskapsutveckling och resultat så att den omfattar samtliga ämnen.
- Skolans likabehandlingsplan bör tydligare ta sin utgångspunkt i en kartläggning av verksamhetens behov.
- Skolan måste säkerställa att utbildningen är avgiftsfri.
- Skolans information om rätten till modersmålsundervisning bör förbättras.

I de praktiskt estetiska ämnena bör skolan i högre grad använda personal med utbildning för den undervisning de bedriver.

Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.
- *Ej godtagbar* kvalitet innebar en *avsevärd avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge varje elev kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen motsvarar de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar huvudmannen och skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med målen för utbildningen.

Kommentar:

Inom detta område måste skolans dokumentation förbättras i flera avseenden. Huvudmannen kan i dagsläget inte redovisa underlag för alla ämnen så att inspektörerna fullt ut kan bedöma om skolan ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som grundskolan ska förmedla. Den portfolio skolan skapar för eleverna samt de resultatunderlag skolan har i kärnämnen måste kompletteras så att alla ämnen omfattas.

En viktig förutsättning i arbetet med elevernas måluppfyllelse är att skolan följer upp och utvärderar kunskapsresultaten. Detta ska ske såväl på individ, ämnes- och gruppnivå som för skolan som helhet. Med den informationen som utgångspunkt kan orsakerna till kunskapsresultaten analyseras samt undervisning och andra förutsättningar anpassas.

På I Ur och Skur Forsen friskola saknas en resultatredovisning som visar elevernas och skolans resultat. Skolans ledning saknar därmed viktiga underlag för att kunna analysera och vidta relevanta åtgärder för att höja måluppfyllelsen. Detta är brister som måste åtgärdas.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna följer upp resultaten så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp regelbundet under hela skoltiden,

Bedömning av området Uppföljning av kunskapsresultat:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	x		

Motivering:

Lärarnas uppföljning av elevernas kunskapsutveckling dokumenteras inte i alla ämnen. Inom bedömningsområdet finns behov av följande förbättringsinsatser:

Uppföljning av resultaten

Lärarna ska utvärdera varje elevs kunskapsutveckling utifrån kursplanernas mål. Kunskapsutvecklingen ska följas upp i samtliga ämnen.

I Ur och Skur Forsen friskola dokumenteras inte elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen.

Utvecklingssamtal och Individuell utvecklingsplan

Läraren ska fortlöpande informera eleven och elevens vårdnadshavare om elevens skolgång. I Ur och Skur Forsens friskola använder individuell utvecklingsplan som modell för dokumentation av detta. I nuläget dokumenteras inte elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen varför elever och föräldrar inte får en tydlig information i alla ämnen. Skolan bör således förbättra sin kommunikation av elevernas kunskapsutveckling och resultat.

1.3 Bedömning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper,
- om lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevens kunskapsutveckling.

Bedömning av området Bedömning och kommunikation av resultat:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering:

Elevernas kunskaper bedöms ur olika aspekter och på ett allsidigt sätt. Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

1.4 Genomförande av utbildningen

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om målen för utbildningen anger inriktningen för skolans utbildning,
- om organisation och arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,
- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former,
- om undervisningen är saklig och allsidig,
- om de som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället,
- om arbetet i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering:

Inspektörerna bedömer att skolan genomför utbildningen med god kvalitet. Genom deltagande i veckoplaneringar tränas eleverna i att påverka och ta ansvar för genomförandet av egna planeringar. De demokratiska arbetsformerna tränas i klassråd, elevråd och på gemensamma stormöten för elever och personal.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om undervisningen anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,
- om särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet,
- om det vid behov av särskilda stödåtgärder alltid utarbetas åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering:

Hög personaltäthet ger skolan goda förutsättningar att anpassa verksamheten till elevernas behov. Inspektionen har visat att lärarna överlag tar tillvara dessa möjligheter och utgår från varje elevs förutsättningar i det dagliga arbetet. Skolan lyckas i huvudsak individualisera undervisningen så att elevernas lust att lära bibehålls och utvecklas. I Ur och Skur Forsen friskola saknar egen specialpedagogisk kompetens men har möjlighet att köpa utredningar och olika stödinsatser från kommunens resurscentrum. De åtgärdsprogram som inspektörerna tagit del av är av god kvalitet och har det innehåll och den struktur som förordningen beskriver.

2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan utgör en trygg miljö,
- om skolan har en studiemiljö som är inriktad på lärande och ger stöd åt att utveckla kunskaper,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Bedömning av området Normer i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering:

Inspektörerna bedömer att skolmiljön på I Ur och Skur Forsen friskola i huvudsak är trygg och att skolans värdegrundsarbete överlag är av god kvalitet. Språkbruket mellan de äldre eleverna kan dock behöva förbättras.

Likabehandlingsplan

Numera råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Den nya lagens ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling.

En skolas likabehandlingsplan ska bland annat vara konkret och utgå från en aktuell kartläggning av verksamhetens behov för planerade åtgärder. Den ska också ha en tydlig koppling till varje diskrimineringsgrund.

Samtal med elever, föräldrar och lärare har visat att språkbruket mellan de äldre eleverna på skolan kan vara hårt och tufft. Inspektörerna bedömer att skolans likabehandlingsplan mer konkret bör utgå från en kartläggning av den problematiken och beskriva de insatser som skolan avser vidta under det kommande året för att komma tillrätta med den hårda jargongen. Skolans likabehandlingsplan bör således revideras.

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna, det vill säga skolan är öppen för alla och urvalet sker efter grunder som är förenliga med de allmänna målen och värdegrunden,
- om varje elev erbjuds ett sådant antal undervisningstimmar att det ger förutsättningar att nå målen i respektive ämne,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering,

- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad,
- om verksamheten i förskoleklassen omfattar minst 15 timmar i veckan eller 525 timmar om året.

Bedömning av området Tillgång till utbildning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering:

Inspektörerna bedömer att eleverna har god tillgång till utbildning men att förbättringsinsatser behövs avseende vissa kostnader för eleverna samt information om modersmålsundervisning.

Utbildningen ska vara avgiftsfri

Utbildningen vid fristående grundskolor och särskolor som har rätt till bidrag från hemkommunen ska enligt 9 kap. 7 § skollagen vara avgiftsfri för de delar som bidraget avser. Eleverna ska utan kostnad ha tillgång till böcker, skrivmaterial, verktyg och andra hjälpmedel som behövs för en tidsenlig utbildning. I verksamheten får dock förekomma enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad.

I Ur och Skur Forsens skolas pedagogiska profil har, som en viktig del i genomförandet av utbildningen, förlagt delar av undervisningen utomhus. Det är skolan som ansvarar för att dessa delar kan genomföras utan att de orsakar kostnader för eleverna. Skolan förutsätter i huvudsak att eleverna själva har den utrustning som behövs för deltagande i de utomhusförlagda aktiviteterna.

Inspektörerna bedömer att skolans förhållningssätt i denna del kan medföra att eleverna får kostnader som inte är obetydliga vilket inte är tillåtet enligt författningen. Skolan måste säkerställa att utbildningen är avgiftsfri.

Information om modersmålsundervisning

Enligt 1 a kap. 5 § förordningen om fristående skolor ska de bestämmelser om modersmålsundervisning som gäller för motsvarande skolform inom det offentliga skolväsendet tillämpas (2 kap. 9-14 §§ grundskoleförordningen). Skolan ska informera eleven och vårdnadshavaren om innehållet i bestämmelserna.

Inspektionen har visat att skolan inte har rutiner för att informera berörda vårdnadshavare om elevers rätt till modersmålsundervisning. Skolan bör således förbättra sin information så att alla elever som har rätt till modersmålsundervisning får information om sina rättigheter.

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,
- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt,
- om rektor genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utveckling och kompetens:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering:

Lärarna har i huvudsak utbildning för den undervisning de bedriver men behov av förbättringsinsatser finns inom det praktiskt estetiska området.

Personalens utbildning

En fristående skola vars utbildning ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som grundskolan ska förmedla, ska godkännas om skolan för undervisningen använder lärare som har en utbildning avsedd för den undervisning som de i huvudsak ska bedriva.

De lärare som undervisar i slöjd, idrott och hälsa samt hem- och konsumentkunskap saknar utbildning för att undervisa i dessa ämnen.

Inspektörerna bedömer att huvudmannen behöver söka lösningar så att undervisningen i de praktiskt estetiska ämnena kan genomföras av personal med rätt utbildning.

3.3 Rektorns ansvar

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektorn som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen,
- om rektorn tar ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen,
- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Bedömning av området Rektors ansvar:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering

Rektorstjänsten omfattar 40 procent av en heltidstjänst inklusive ansvar för förskoleverksamheten. Rektorn undervisar 45 procent av resterande tid i grundskolan och 15 procent i förskolan. Inspektörerna bedömer att rektorn är väl förtrogen med det dagliga arbetet och att skolans ledning fungerar väl. Behov av förbättringsinsatser finns dock avseende:

Rektorn som pedagogisk ledare

Enligt 1 kap 4 § förordningen om fristående skolor ska det för ledningen av utbildningen finnas en rektor. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till målen för utbildningen.

Samtalen med rektorn och personalen visade att rektorn inte bedriver någon systematisk resultatuppföljning eller utvärdering av verksamheten i förhållande till målen för utbildningen. Inspektörerna bedömer att rektorns ansvarstagande i detta avseende behöver förbättras.

3.4 Kvalitetsarbete**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen,
- om kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	x		

Motivering:

Ingen systematisk uppföljning och utvärdering av resultaten i alla ämnen sker varken på elev-, grupp- eller på skolnivå.

Systematiskt kvalitetsarbete

Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas

kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Ett sådant arbete måste ske i ett aktivt samspel mellan skolans personal och elever och i nära kontakt med såväl hemmen som med det omgivande samhället.

Ingen systematisk uppföljning och utvärdering av resultaten i alla ämnen sker varken på elev-, grupp- eller på skolnivå. Skolan saknar därmed underlag för att vidta åtgärder som höjer måluppfyllelsen. På I Ur och Skur Forsens friskola måste skolans uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten förbättras så att metoderna kan prövas och utvecklas.

Kvalitetsredovisning

Kvalitetsarbetet ska dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Den resultatredovisning som I Ur och Skur Forsen presenterar i sin kvalitetsredovisningen omfattar endast i ringa omfattning de nationella målen. Inspektörerna bedömer att kvalitetsredovisningen inte ger underlag till analyser och förbättringsinsatser så att måluppfyllelsen kan höjas. Kvalitetsredovisning lever inte upp till förordningens krav. Stöd för hur kvalitetsredovisningar kan upprättas finns i Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2006:18) om kvalitetsredovisning.

3.5 Huvudmannaskap och tillstånd

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan drivs av den huvudman som innehar tillståndet,
- om huvuddelen av skolans undervisning bedrivs med hjälp av lärare som är anställda av skolan,
- om utbildningen sker inom ramen för Skolverkets tillstånd.

Bedömning av området Huvudmannaskap och tillstånd:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering:

Huvudmannen bedriver verksamhet i enlighet med det tillstånd Skolverket beslutade den 27 december 2005 (dnr 43-2005:949). Personalen är anställda av huvudmannen. Skolan är öppen för alla och urvalet sker genom syskonförtur, geografisk närhet och anmälningsdatum.

3.6 Stabilitet

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan har ett stabilt elevunderlag och en stabil ekonomi så att skolans varaktighet och elevernas fortsatta skolgång kan garanteras.

Bedömning av området Stabilitet:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		x	

Motivering:

För att elevunderlaget till I Ur och Skur Forsen friskola ska kunna betraktas som stabilt måste skolan attrahera de flesta av eleverna inom upptagningsområdet och det är inspektörernas bedömning att så är fallet. Även om elevantalet är lågt så har huvudmannen med hjälp av övriga verksamhetsdelar relativt god ekonomi. Bolaget har under kort tid startat förskoleverksamhet, förskoleklass, grundskola årskurserna 1–6 samt fritidsverksamhet.

För att skapa bra förutsättningar för verksamheterna har skolan bland annat investerat stort i materialinköp och utrustning. År 2007 uppkom därför ett underskott i verksamheterna på 477 000 kronor. Aktieägarna beslutade därför om ett kapitaltillskott på 500 000 kronor till verksamheterna. Budget för 2008 visar på ett överskott på cirka 50 000 kronor.

Inspektörerna bedömer att såväl elevunderlaget som huvudmannens ekonomiska situation ger skolan stabilitet.

2008-06-23 Umeå

Sten Svanholm

Pär Axelsson